

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6652/2558

ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) โจทก์ บริษัทบริหารสินทรัพย์ กรุงเทพพาณิชย์ จำกัด ผู้ร้อง นายประสิทธิ์ แก้วมณี ผู้คัดค้าน ห้างหุ้นส่วนจำกัด ทราฟฟองธานี กับพวก จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 6, ป.พ.พ. มาตรา 1330

ย่อ / หลักกฎหมาย

คำร้องของผู้คัดค้านมิได้กล่าวอ้างว่าผู้ร้องซื้อที่ดินพิพาทจากการขายทอดตลาดโดยไม่สุจริต อย่างไรก็ตาม การขายทอดตลาดเป็นไปโดยไม่ชอบอย่างไร คงคัดค้านเพียงว่าผู้คัดค้านมิใช่บริวารของจำเลยทั้งสองเท่านั้น เมื่อผู้ร้องเป็นผู้ซื้อที่ดินพิพาทจากการขายทอดตลาดตามคำสั่งศาล ผู้ร้องจึงได้รับประโยชน์จากข้อสันนิษฐานของกฎหมายตาม ป.พ.พ. มาตรา 6 ว่า กระทำการโดยสุจริต ส่วนที่ผู้คัดค้านฎีกาอ้างว่าการซื้อทรัพย์สินของผู้ร้องเป็นการใช้สิทธิโดยไม่สุจริต ก็เป็นการกล่าวอ้างภายหลังจากที่ศาลอุทธรณ์ภาค 8 วินิจฉัยในประเด็นดังกล่าวแล้วว่าผู้คัดค้านมิได้โต้แย้งคัดค้านไว้ในคำร้อง พยานหลักฐานจึงรับฟังได้ว่าผู้ร้องเป็นผู้ซื้อทรัพย์สินพิพาทได้จากการขายทอดตลาดโดยสุจริต จึงต้องด้วยบทบัญญัติแห่ง ป.พ.พ. มาตรา 1330 ซึ่งบัญญัติว่า สิทธิของบุคคลผู้ซื้อทรัพย์สินโดยสุจริตในการขายทอดตลาดตามคำสั่งศาลหรือคำสั่งเจ้าพนักงานรักษาทรัพย์สินในคดีล้มละลายนั้น ท่านว่ามิเสียไปถึงแม้ภายหลังจะพิสูจน์ได้ว่าทรัพย์สินนั้นมีใช้ของจำเลย หรือลูกหนี้โดยคำพิพากษา หรือผู้ล้มละลาย ผู้ร้องจึงได้รับความคุ้มครองตามบทบัญญัติดังกล่าว แม้ภายหลังจะพิสูจน์ได้ว่าที่ดินพิพาทมีใช้ของจำเลยทั้งสองหรือลูกหนี้ตามคำพิพากษา สิทธิของผู้ร้องย่อมไม่เสียไป คำร้องผู้คัดค้านอ้างว่าเข้าครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินพิพาทมาตั้งแต่ปี 2541 ถึงปัจจุบัน เท่ากับผู้คัดค้านอ้างว่าตนเป็นผู้มีสิทธิครอบครองที่ดินพิพาทมาตั้งแต่แรก มิได้แย่งการครอบครองไปจากผู้ร้อง เพราะการแย่งการครอบครองนั้น ผู้คัดค้านต้องยอมรับก่อนว่า ที่ดินพิพาทเป็นของผู้ร้องแล้วผู้คัดค้านแย่งการครอบครอง อีกทั้งการแย่งการครอบครองจะมีขึ้นได้แต่เฉพาะในที่ดินของผู้อื่นเท่านั้น คดีจึงไม่มีประเด็นพิพาทเกี่ยวกับการแย่งการครอบครอง

คำพิพากษา

คดีสืบเนื่องมาจากศาลแพ่งพิพากษามาโดยยอมให้จำเลยทั้งสองร่วมกันชำระเงิน 69,321,496.26 บาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 18.5 ต่อปี ของต้นเงิน 58,946,188.51 บาท นับถัดจากวันฟ้อง (ฟ้องวันที่ 9 พฤศจิกายน 2538) เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ โดยชำระหนี้ให้เสร็จสิ้นภายใน 6 เดือน นับแต่วันทำสัญญาประนีประนอมยอมความ มิฉะนั้นให้ยึดทรัพย์สินของจำเลยทั้งสองออกขายทอดตลาด จำเลยทั้งสองไม่ปฏิบัติตามคำพิพากษา ศาลแพ่งออกหมายตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดีและขอให้ศาลชั้นต้นบังคับคดีแทน ผู้ร้องเป็นผู้ซื้อที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. 3 ข.) เลขที่ 149/38 หมู่ที่ 1 ตำบลบางนอน อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง ในราคา 8,860,000 บาท จากการขายทอดตลาดของเจ้าพนักงานบังคับคดี สำนักงานบังคับคดีจังหวัดระนอง และจดทะเบียนรับโอนสิทธิแล้ว ผู้ร้องยื่นคำขอว่า ผู้คัดค้านและบริวารเข้าทำประโยชน์ตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. 3 ข.) เลขที่ 149/38 ผู้ร้องแจ้งให้ออกจากที่ดินแล้วแต่ผู้คัดค้านและบริวารเพิกเฉย ขอให้ออกคำสั่งบังคับให้ผู้คัดค้านและบริวารออกไปจากที่ดิน ศาลชั้นต้นมีคำสั่งออกคำสั่งบังคับให้ผู้คัดค้านและบริวารออกไปจากที่ดินดังกล่าว

ผู้คัดค้านยื่นคำร้องขอให้ยกคำขอออกคำบังคับของผู้ร้องและระงับการออกหมายบังคับคดีแก่ผู้คัดค้านและบริวาร ศาลชั้นต้นมีคำสั่งยกคำร้องของผู้คัดค้าน ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ ผู้คัดค้านอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 8 พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ ผู้คัดค้านฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงรับฟังได้ยุติในชั้นนี้ว่าเมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม 2547 ผู้ร้องประมูลซื้อที่ดินพิพาทตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. 3 ข.) เลขที่ 149/38 หมู่ที่ 1 ตำบลบางนอน อำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง ในราคา 8,860,000 บาท จากการขายทอดตลาดของเจ้าพนักงานบังคับคดี สำนักงานบังคับคดีจังหวัดระนอง ต่อมาวันที่ 17 ตุลาคม 2548 ผู้ร้องจดทะเบียนเปลี่ยนชื่อผู้มีสิทธิในที่ดินเป็นของผู้ร้อง และเมื่อวันที่ 15 ตุลาคม 2550 ผู้ร้องยื่นคำขอให้ออกคำบังคับให้ผู้คัดค้านและบริวารออกไปจากที่ดินดังกล่าว ปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของผู้คัดค้านประการแรกว่า ผู้ร้องมีสิทธิขอให้ออกคำบังคับให้ผู้คัดค้านและบริวารออกไปจากที่ดินพิพาทหรือไม่ โดยผู้คัดค้านฎีกาว่า ผู้คัดค้านมิได้เป็นบริวารของจำเลยทั้งสอง และได้ทำประโยชน์ในที่ดิน 5 ไร่ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. 3 ข.) เลขที่ 149/38 มาตั้งแต่ปี 2541 นับถึงวันยื่นคำร้องเป็นเวลา 9 ปี โดยได้แนบภาพถ่าย เอกสารการชำระภาษีไว้ท้ายคำร้องซึ่งผู้ร้องมิได้คัดค้านเอกสารดังกล่าว อันเป็นการยืนยันว่าผู้คัดค้านเข้าครอบครองทำประโยชน์จริงก่อนการขายทอดตลาดซึ่งผู้ร้องทราบดีอยู่แล้ว การซื้อทรัพย์สินของผู้ร้องจึงเป็นการใช้สิทธิโดยไม่สุจริต เห็นว่า คำร้องของผู้คัดค้านมิได้กล่าวอ้างว่าผู้ร้องซื้อที่ดินพิพาทจากการขายทอดตลาดโดยไม่สุจริตอย่างไร หรือการขายทอดตลาดเป็นไปโดยไม่ชอบอย่างไร คงคัดค้านเพียงว่าผู้คัดค้านมิใช่บริวารของจำเลยทั้งสองเท่านั้น เมื่อผู้ร้องเป็นผู้ซื้อที่ดินพิพาทจากการขายทอดตลาดตามคำสั่งศาล ผู้ร้องจึงได้รับประโยชน์จากข้อสันนิษฐานของกฎหมายตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 6 ว่ากระทำการโดยสุจริต ส่วนที่ผู้คัดค้านฎีกาอ้างว่าการซื้อทรัพย์สินของผู้ร้องเป็นการใช้สิทธิโดยไม่สุจริต ก็เป็นการกล่าวอ้างภายหลังจากที่ศาลอุทธรณ์ภาค 8 วินิจฉัยในประเด็นดังกล่าวแล้วว่าผู้คัดค้านมิได้โต้แย้งคัดค้านไว้ในคำร้อง พยานหลักฐานจึงรับฟังได้ว่าผู้ร้องเป็นผู้ซื้อทรัพย์สินพิพาทได้จากการขายทอดตลาดโดยสุจริต จึงต้องด้วยบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1330 ซึ่งบัญญัติว่า สิทธิของบุคคลผู้ซื้อทรัพย์สินโดยสุจริตในการขายทอดตลาดตามคำสั่งศาลหรือคำสั่งเจ้าพนักงานรักษาทรัพย์ในคดีล้มละลายนั้น ท่านว่ามีเสียไปถึงแม้ภายหลังจะพิสูจน์ได้ว่าทรัพย์สินนั้นมีเจ้าของจำเลย หรือลูกหนี้โดยคำพิพากษา หรือผู้ล้มละลาย ผู้ร้องจึงได้รับความคุ้มครองตามบทบัญญัติดังกล่าว แม้ภายหลังจะพิสูจน์ได้ว่าที่ดินพิพาทมีเจ้าของจำเลยทั้งสองหรือลูกหนี้ตามคำพิพากษา สิทธิของผู้ร้องย่อมไม่เสียไป ส่วนที่ผู้คัดค้านฎีกาในประการต่อมาว่า ผู้ร้องมิได้ยื่นคำขอให้ศาลออกคำบังคับให้ผู้คัดค้านและบริวารออกจากที่ดินภายใน 1 ปี นับแต่วันที่ผู้คัดค้านรู้ว่าถูกแย่งการครอบครอง จึงเสียสิทธิครอบครองโดยผู้คัดค้านฎีกาว่า ผู้คัดค้านเข้าแย่งการครอบครองที่ดินพิพาทจากจำเลยที่ 1 เมื่อ ปี 2541 จนถึงวันที่จำเลยที่ 1 จดทะเบียนโอนขายที่ดินพิพาทให้แก่ผู้ร้องเป็นระยะเวลาถึง 7 ปีเศษ ผู้คัดค้านจึงได้สิทธิครอบครองมาก่อนแล้ว ทั้งเมื่อผู้ร้องรับโอนที่ดินมาจากการขายทอดตลาดเมื่อปี 2548 แต่ดำเนินการขับไล่ผู้คัดค้านในปี 2550 คดีจึงขาดอายุความ เห็นว่าตามคำร้องผู้คัดค้านอ้างว่าเข้าครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินพิพาทมาตั้งแต่ปี 2541 ถึงปัจจุบัน เท่ากับผู้คัดค้านอ้างว่าตนเป็นผู้มีสิทธิครอบครองที่ดินพิพาทมาตั้งแต่แรก มิได้แย่งการครอบครองไปจากผู้ร้อง เพราะการแย่งการครอบครองนั้น ผู้คัดค้านต้องยอมรับก่อนว่า ที่ดินพิพาทเป็นของผู้ร้องแล้วผู้คัดค้านแย่งการครอบครอง อีกทั้งการแย่งการครอบครองจะมีขึ้นได้แต่เฉพาะในที่ดิน

ของผู้อื่นเท่านั้น คดีจึงไม่มีประเด็นพิพาทเกี่ยวกับการแย่งการครอบครอง ปัญหาต้องวินิจฉัยตาม
ฎีกาของผู้คัดค้านในประการสุดท้ายมีว่า การขายทอดตลาดทรัพย์พิพาทในคดีนี้ไม่
ชอบด้วยกฎหมายและตกเป็นโมฆะหรือไม่ โดยผู้คัดค้านฎีกาว่า ขณะที่มีการขายทอดตลาดทรัพย์
พิพาท จำเลยที่ 1 ถูกศาลล้มละลายกลางพิพากษาให้เป็นบุคคลล้มละลาย ทรัพย์สินทุกชนิดของ
จำเลยที่ 1 รวมทั้งที่ดินพิพาทต้องอยู่ในการดูแลจัดการของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ แต่
ข้อเท็จจริงกลับปรากฏว่าที่ดินพิพาทอยู่ในความดูแลของจำเลยที่ 1 และเป็นการขายทอดตลาด
โดยเจ้าพนักงานบังคับคดี สำนักงานบังคับคดีจังหวัดระนอง มิใช่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ เห็นว่า
กรณีดังกล่าวเป็นเรื่องระหว่างจำเลยที่ 1 กับเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ที่จะไปว่ากล่าวกันเอง หาใช่
เรื่องของผู้คัดค้านซึ่งไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับคดีล้มละลายดังกล่าวแต่อย่างใดไม่ ฎีกาของผู้คัดค้านทุก
ข้อฟังไม่ขึ้น ที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ออกคำสั่งบังคับให้ผู้คัดค้านและบริวารออกไปจากที่ดินพิพาทและ
ศาลอุทธรณ์ภาค 8 พิพากษายืนมานั้น ต้องด้วยความเห็นของศาลฎีกา ฎีกาของผู้คัดค้านฟังไม่ขึ้น
พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นฎีกาให้เป็นพับ

องค์คณะ

วิวรรต นิยมละมัย · จักร อุตตโม · ปกรณ์ มหรรณพ

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/6652/2558>